

SMÅ BARN OCH MEDIA

Viktig information om en trygg digital värld till
vårdnadshavare för små barn

Småbarnspedagogiken i Karleby

Tack för att du är intresserad av ditt barns digitala värld!

Medieinnehåll och -apparater som finns hemma utgör en del av barnets uppväxtmiljö.

Föräldern har en viktig uppgift att bekanta sig med mediemiljön tillsammans med barnet och besluta vilken medieanvändning är lämplig för barnet.

En vuxen borde erbjuda barnet åldersanpassade, trevliga och meningsfulla mediesysslor samt handleda val som anknyter till media.

Man borde lära sig den digitala världens beteenderegler på samma sätt som andra goda vanor. Barnet drar också nytta av vuxnas exempel när det gäller måttlig användning av media.

Balansen mellan digitala apparater och den övriga världen är viktig – för varje medlem i familjen.

”Jag fick ett meddelande!”

Den första egna telefonen är en stor sak. **Det viktigaste är att tillsammans med en förälder lära sig både ”webbens beteenderegler” och en trygg användning av apparaten – barnet skyddas inte enbart av att begränsa applikationer.**

Diskutera tillsammans om skärmtiden – likaså om vad barnet helt konkret gör med telefonen.

Precis som i reala världen är det viktigt att en vuxen vet vad barnet gör i den digitala världen och med vem hen samtalar.

Ibland kan barnet av misstag komma in på skadligt innehåll – exempelvis kan någon säga en svordom i radions trevliga morgonprogram. Det är en förälders uppgift att diskutera med barnet om goda vanor och vad som är lämpligt innehåll för barn.

Det är viktigt att allt medieinnehåll – också sådant som barnet funderar på – diskuteras öppet och vardagligt.

Vad gör ditt barn om en kompis med sin telefon visar innehåll som är olämpligt för barn?

WEBBENS TRYGGHETS- FÄRDIGHETER

TRYGGA VUXNA HJÄLPER:

Det är viktigt att ett barn ALLTID upplever att hen kan prata med en vuxen om digitalt innehåll som väcker frågor!

Vi lär barnet att ta SKÄRMDUMPAR:

På så sätt kan man i förbryllande situationer i lugn och ro söka upp en vuxen och tillsammans titta på innehållet.

Precis som i reala världen är det viktigt att en vuxen vet vad barnet gör i den digitala världen och med vem hen samtalar. Bekanta dig med applikationer och spel och den digitala värld ditt barn tillbringar tid i.

Varför är åldersgränser viktiga?

Det är viktigt att veta **VARFÖR** en applikation har en åldersgräns.

Är innehållet skrämmande, beroendeframkallande eller är det möjligt att chatta med vilt främmande personer via applikationen?

I digitala spel berättar inte åldersgränser – till skillnad från brädspel – om svårighetsgraden utan bara om mängden skadligt innehåll.

Det lönar sig alltid för barnet att bekanta sig tillsammans med en förälder med innehåll som har 7 som åldersgräns även om barnet redan hunnit fylla 7 år.

Åldersgränsen 12 betyder att det kan finnas mycket innehåll som förbryllar eller eventuellt skrämmer barnet, eller att spelet är exceptionellt beroendeframkallande.

Ett beroendeframkallande innehåll betyder att man i spelet kan ha framgång bara om det spelas flera gånger om dagen. Det är lätt också för en vuxen att bli beroende av ett sådant spel!

Sallittu kaikenikäisille.

Sallittu yli 7-vuotiaille.
Aikuisen (yli 18-v) seurassa sallittu 4 vuotta täyttäneille.

Sallittu yli 12-vuotiaille.
Aikuisen (yli 18-v) seurassa sallittu 9 vuotta täyttäneille.

Sallittu yli 16-vuotiaille.
Aikuisen (yli 18-v) seurassa sallittu 13 vuotta täyttäneille.

Sallittu yli 18-vuotiaille.

Exempel på spel och deras åldersgränser

Among us: åldersgräns 10/12 – spelets idé går ut på att i smyg mörda andra spelare

Brawl stars: åldersgräns 10 på grund av spelets chattfunktion och köp

Fornite: åldersgräns 12 på grund av spelets chattfunktion, köp, framkallar beroende och visar realistiskt våld

Hay Day: åldersgräns 13 på grund av att spelet framkallar beroende, köp och chattfunktionen

Lego-spel: åldersgräns i allmänhet 7 år, varierar något beroende på spelet

Pokemon Go: ingen åldersgräns

Minecraft: åldersgräns 7 år eftersom man i spelet kan välja "överlevnadstillstånd" där man kan bli sjuk och kämpa mot zombier

Varför övar man på digitala färdigheter inom småbarnspedagogik?

DIGITAL KOMPETENS OCH JÄMSTÄLLDHET

- Varje barn har jämlik rätt att bekanta sig med den digitala miljön, att utveckla digital kompetens i en trygg miljö samt att få handledning och stöd för trygg användning i den digitala världen.
- Alla barn har rätt till mediefostran och digital kompetens, och genom att implementera nya läsfärdigheter i småbarnspedagogik vill vi säkerställa att varje barn har jämlik möjlighet att få mediefostran och att bekanta sig med den digitala miljön.

ANSVARSFULLHET OCH SÄKERHET

- Barn bör få nödvändig handledning i användningen av digitala apparater, och digitala apparater får inte störa barnets utveckling eller växelverkan med andra.
- Inom småbarnspedagogik övar vi på ansvarsfull användning av apparater, på att ta pauser under användningen samt digitala färdigheter i växelverkan med andra. Ett barn får aldrig vara ensamt vid apparater.
- I användningen av apparater övar vi på omsorgsfullhet, reglering av skärmens ljusstyrka, en god arbetsställning och bekantande med den digitala världen tillsammans med en vuxen.

”Titta pappa, vad är det här?”

- I stället för förbud och begränsning av applikationer lönar det sig att tillsammans bekanta sig med apparaten och digitala världen genom forskning och diskussion:
 - Ibland kan innehållet vara förbryllande. Kan du vid behov ta en skärmdump så du kan fråga om saken.
 - Inget man hittar på telefon behöver gömmas för föräldrarna.
 - Åldersgränser ska följas, eftersom spelet kanske inte har skrämmande innehåll utan åldersgränsen kan också ha att göra med hur beroendeframkallande spelet är eller ger möjligheten att chatta med främmande vuxna. Åldersgräns betyder inte att barnet skulle vara ”för litet” eller ”barnsligt”.
- Då barnet upplever att allt innehåll som hen hittat kan visas för en vuxen skyddas barnet också när hen växer.

FOTOGRAFERING OCH PUBLICERING AV FOTON

- Publicering innebär att andra tillåts att se fotot: Exempelvis sändning av ett foto till en kompis är publicering.
- Man får fotografera på en offentlig plats dit alla har fritt inträde och foton får också publiceras, MEN...
- Ingen får framställas i negativt ljus på fotot. Foton där en person befinner sig i en genant situation (exempelvis gråter) får inte publiceras. Av samma skäl är det förbjudet att fotografera på en olycksplats.
- När en kompis fotograferas måste kompisens ge sitt samtycke till att fotot publiceras.
- Berätta för en vuxen om du får ett foto som det inte är tillåtet att dela. Du kan inte inverka på vilka foton skickas till dig. Men du har ändå ansvaret att inte skicka vidare foton om du inte är helt säker på att du får göra det.

FÅR JAG PUBLICERA FOTON PÅ MITT BARN?

Kort: Det är alltid föräldern som har ansvaret. **En del föräldrar skickar gärna foton på sina barn till vänner eller delar dem på sociala medier. När foton publiceras ska barnets integritetsskydd alltid beaktas samt åldersanpassat barnets egen åsikt.** Även text om barnet omfattas av integritetsskydd.

Publicera dock inte:

Foton där det utöver ditt barn finns andra barn, t.ex. klassfoto (du behöver samtycke av alla som finns på fotot).

Känsliga foton eller uppgifter. Sådana är exempelvis foton där barnet bär blöja eller badar, eller detaljerade uppgifter (också skrivna) om barnets hälsotillstånd eller sjukdom.

+

o

•

TACK

Projektet Digiloikalla vasuun,
Materialet har producerats med understöd av
Undervisnings- och kulturministeriet
Småbarnspedagogiken i Karleby

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet